

TURCY GOTUJĄ SIĘ DO ZAJĘCIA TRACJI

KRAJE SŁOWIAŃSKIE GODNE ODWIEDZIN DLA TURYSTÓW-AMERKANÓW

Polska i Czechy skarkami kultury wszechświata

KRAKÓW I PRAGA CZESKA MUZEUMI ZABYTEKÓW POGODNEJ CYWILIZACJI SŁOWIAŃSKIEJ

NEW YORK, 26 września. — Dr. Manning, kierownik wydziału dla języków słowiańskich na uniwersytecie Columbia, który powrócił dopiero po trzy miesięcznej podróży po krajach słowiańskich, aby się zapoznać na miejscu z narodami słowiańskimi, ich kulturą i obyczajami, — oświadczył, że ci turyści amerykańscy, którzy w swoich podróżach po Europie omijają kraje słowiańskie, ponoszą niepowetowaną szkodę, ponieważ tracą sposobność poznania bogatej kultury narodów polaków i Czechów, szczególnie polaków i Czechów, którzy niegdyś zabili historię cznych i widoków przyrody, które nie ustępują w niczem najpiękniejszemu zabytkom klasycznej cywilizacji zachodniej Europy, Włoch, Francji i Anglii.

Dr. Manning, który przybył w samochodzie z ziem słowiańskich, od Pragi czeskiej do Presburga (Wratysławy), a potem przez całą Słowację do Południowej Małopolski, a stąd do Lwowa, Wilna, Warszawy, Poznania i znowu przez Słowację do Lublińca, Zagrzebia, Belgradu,

Zofii, Skoplja i Aten, a potem znowu przez Bukareszt, Czernowce, Lublin, Warszawę, Toruń, Gdańsk do Kopenhagi, — oświadcza, że we wszystkich tych miastach na ziemiach słowiańskich spotkał starożytne pomniki, pogodnej cywilizacji słowiańskiej, godne stanąć w jednym rzędzie z zabytkami najbardziej cywilizowanych państw zachodniej Europy, jak Włochy, Francja, Anglia i Niemcy.

Minista polskie, szczególnie Kraków, który wydaje się być muzeum polskiej kultury, Warszawa, Wilno i Lwów ze swymi starożytnymi pomnikami cywilizacji w kraju najdalej wysuniętym na Wschód Europy godne są stanąć obok najbogatszych starożytności miast Włoch, Francji, Anglii i Niemiec. Praga czeska, centrum kultury czeskiej jest miastem muzeum kultury słowiańskiej w najdoskonalszej formie. Bogactwo kulturalne słowiańskich narodów na Bałkanach nie może być w porównaniu z bogactwem Polski i Czechosłowacji, ale jest również imponujące, a powoduje swoich odrębnych cech orientalnych.

ROSJA PLANUJE NOWĄ ENTENTĘ DLA PRZECIWDZIAŁANIA ALJANTOM

DO BOLSZEWICKIEJ ENTENTY WEJDĄ: ROSJA, AFGANISTAN, MONGOLIA, TURCJA I PERSJA

Jedyną przeszkodą stanowią nieporozumienie pomiędzy Rosją i Turkestanem

BERLIN, 26 września. — Bolcewiczka Rosja poczyniła już pierwsze kroki w celu utworzenia nowej ententy państw azjatyckich składającej się z Rosji, Mongolii, Afganistanu, Persji i Turcji dla przeciwdziałania urościom ententy „Wielkiej i Małej” Ententy.

Według wiadomości otrzymanych tutaj, rząd bolszewicki przedłożył przedstawicielom państw azjatyckich w Moskwie plan z propozycją zawarcia takiej unii pomiędzy wyżej wymienionymi państwami. Projekt bolszewickiej Rosji spotkał się z przychylnym uznaniem tymczasowego rządu tureckiego Kemala Mustafy Paszy, który pragnie przy pomocy Rosji zjednoczyć cały świat mahometański i dać oparcia zakusom państw europejskich na narody muzułmańskie i przywrócić panowanie Turcji w Konstantynopolu.

Jedyną przeszkodą dla przeprowadzenia tego planu jest Enver Pasza, prezydent republiki Turkestanu, który korzysta z zyciastwa tureckich dań do założenia wielkiego imperium Pan-Turkańskiego.

Rada miasta Boston usuwająca z biblioteki książki obrazujące żołnierzy amerykańskich

BOSTON, 26 września. — Rząd miasta Jersey Watson który swego czasu postawił w radzie miejskiej wniosek, żeby usunąć z biblioteki publicznej „Encyklopedię Webster’a” na tej podstawie, że jest ona napisana w druku przyjaznym dla Anglii, przedłożył dzisiaj radzie

miękiej drugi wniosek domagający się usunięcia z biblioteki miejskiej książki pod tytułem „Wojny amerykańskiej”, której autorka Helena Nicholas ośmieszająca i wydrwiła partiotów i żołnierzy amerykańskich na kozyt politykę angielską. Rząd Watson na poparcie swego wniosku przeczytał pewne ustępy z ośmieszającej książki. Radni jednakże polecieli bibliotekarzowi usunąć z biblioteki wspomnianą książkę.

Generalny strajk w republice Peru

LIMA, 26 września. — We wszystkich większych miastach republiki Peru wybuchł generalny strajk wszystkich robotników. Wszelka komunikacja spażalizowana. Oddziały wojskowe patrolowały ulice miasta. Wszystkie sklepy zamknięte. Podczas zaburzeń jeden strajkier został zabity.

PRZAD GRECKI WZYWA POMOCY BYŁEGO PREMIERA VENIZEŁOSA

Ma nadzieję przy jego wpływach uratować dla Grecji Wschodnią Trację

LONDYN, 26 września. — Rząd grecki zdecydował się ostatecznie nie wzwąć pomocy byłego premiera Venizelos, w nadziei, że uda mu się uratować Wschodnią Trację, którą aljanci postanowili oddać Turcji.

Rząd grecki ma nadzieję, że byłby premier Venizelos nie odmówi prośbie rządu i bez wzglę-

STRAJKUJĄCY TKACZE W RHODE ISLAND PROTESTUJĄ

Providence, 26 września. — Strajkujący do niedawna tkacze w fabrykach należących do B. B. Knight Co., znajdujących się w miejscowości Pontiac, Natick, Centerville i Antumills, uchwilił dzisiaj na wielkim zgromadzeniu, odbytem pod gołym niebem wstrzymać się dałaj od pracy, dopóki zarządy fabryk nie dadzą piśmiennego poezczenia, że przyjmą w powrotem do pracy wszystkich tkaczy, którzy wyszli na strajk bez robienia jakiegokolwiek różnicy.

Ostatni transport Hallerczyków

BROOKLYN, 26 września. — Dzisiaj przybędzie do oprysznia w Brooklynie, 43 ulica okręt „Estonia” z 670 pasażerami przy bywającymi przeważnie z Polski, wśród których znajduje się 103 hallerczyków.

Uczony podróżnik amerykański znalazł ogromną czaszkę olbrzyma

PEKIN, 26 czerwca. — Uczony podróżnik amerykański Andrew, podczas swojej 3,000 mil podróży w góry Altai w Mongolii znalazł ogromną czaszkę przedpotopowego potwora - olbrzyma, który był najmniej 16 stóp wysoki i 25 stóp długi. Znalaziona czaszka posiadała 5 stóp długości i 3 stopy szerokości.

Francja wzywa Kemala Paszę do wycofania wojsk ze strefy neutralnej

Paryż, 26 września. — Rząd francuski jest w zupełnym porozumieniu z rządem angielskim co do nienaruszenia strefy neutralnej przez wojska tureckie. Z powodu zajęcia przez wojska tureckie kilku punktów w strefie neutralnej, rząd francuski zażądał od tymczasowego rządu tureckiego, by wojska tureckie natychmiast zostały wycofane ze strefy neutralnej.

du na swój żal do króla Konstantyna nie zaważa się pospieszyć z pomocą zagrożonej ojczyźnie. Był premier Venizelos otrzymał od rządu mandat do występowania w imieniu państwa greckiego na konferencji dla bliskiego Wschodu w Wenecji, jako poseł nadzwyczajny z jaknajdalej idącymi pełnomocnictwami.

Anglia posłała turkom 48-godzinne ultimatum

KONSTANTYNOPOL, 26 września (godzina 5 popoł.) — Wysoki komisarz angielski w Konstantynopolu generał Harrington przesłał dzisiaj Kemałowi Mustafie Paszy depeszę lakoniczną, ultimatum, dając mu 48 godzin czasu od czasu odebrania depeszy na wycofanie wojsk tureckich z strefy neutralnej sąsiedniej ostatnio przez wojska tureckie.

FATALNA EKSPLOZJA W CHICAGO

CHICAGO, 26 września. — Pięciu robotników zostało ciężko pokaleczonych, jeden prawdopodobnie śmiertelnie z powodu eksplozji gazu wozu, w sąsiedztwie nieopiecznym w budującym się wielkim budynku Illinois Merchants Trust Co. Ślisa eksplozja była tak gwałtowna, że tysiące szyb w sąsiednich gmachach wypadło z ram okien.

Bolszewicy chcą sprzedać Japonii swoją część wyspy Sachalin

MOSKWA, 26 września. — Rosyjsko - japońska konferencja w Chung Chang została z powrotem nawigowana. Delegaci japońscy chcą usunąć nieporozumienia z powodu wyspy Sachalinu przeszkadzając prowadzeniu konferencji zaproponowali delegatowi bolszewickim kupno rosyjskiej części Sachalinu. Bolszewicy przyjęli propozycję japońską i ma pewność, że zrobi z Japonią złoty interes na sprzedaży Sachalinu Japonii.

Senator Watson umarł raźony paralizem

WASHINGTON, 26 września. — Senator federalny Th. Watson ze stanu Georgia, słynny ze swych energicznych wystąpień przeciw wladom wojskowym i kościolowi rzymsko - katolickiemu zmarł dzisiaj nagłe raźony paralizem.

EXTRA!

ST. ZJ. OPOWIADAJĄ SIĘ ZA POLITYKĄ ALJANTÓW

WASHINGTON, 26 września. — Rząd St. Zjedn. ogłosił swoje stanowisko w sprawie Bliskiego Wschodu i oświadczył się za stanowiskiem aljantów.

Warunki przedstawione turkom przez aljantów zgadzają się w zupełności ze sentymentami narodu amerykańskiego. Departament Stanu nie oświadczył swojego stanowiska w sprawie udziału w konferencji dla załatwienia sporu Bliskiego Wschodu, która została ostatecznie wyznaczona na 2-go października.

ANGLICY ŁAPIĄ OKRĘT Z WOJSKAMI TURECKIMI

KONSTANTYNOPOL, 26 września. — Okręt „Karabiga” natadowany wojskami tureckimi płynąc całą siłą pary, najechnał na angielski kotłorpedowiec i przeciął go prawie na dwie połowy. Torpedo wielce zatonał prawie w jednej chwili wraz z całą załogą. Angielskie okręty wojenne następnie złapały okręt „Karabiga” i wzięły go do niewoli wraz z całym transportem żołnierzy tureckich.

Król grecki planuje zamach stanu

By uniknąć zemsty narodu, proponuje utworzenie dyktatury

ATENY, 26 września. — Król Konstantyn pragnie uniknąć zemsty narodu za klęskę armii greckich w Małej planuje ogłoszenie dyktatury z jednym ze sławnych generałów na czele, który byłby zarazem premierem i głównym wykonawcą woli zwolenników króla Konstantyna. Wład nad króla greckiego oburzenie na króla doszło do punktu kulminacyjnego i wybuch rewolucji antymonarchicznej spodziewany jest każdej chwili. Hasłem do rewolucji będzie nawiązanie do japońskiej rozkaz aljantów ewakuacji Wschodniej Tracji przez wojska greckie.

Lenin wraca na arenę polityczną 7 listopada

MOSKWA, 26 września. — W zdrowiu Lenina nastąpiło znaczne polepszenie. Lekarze zapewnili swojego pacjenta że nie stoi na przeszkodzie, aby Lenin nie miał z powrotem oddać się sprawom państwowym. Pierwszy występ Lenina w widowni politycznej został zapowiedziany urzędowo na 7 listopada da na kongresie rosyjskiej partii komunistycznej w Moskwie, na którym Lenin przedstawi swoje poglądy na zagadnienie „wzschodniowej rewolucji”.

ALJANCI OTRZYMUJĄ OSTRZEŻENIE. BY NIE IGNOROWALI ROSJI

Rząd bolszewicki stanowczo domaga się udziału w konferencji Bliskiego Wschodu

MOSKWA, 26 września. — Bolszewicki rząd rosyjski, wystraszony energiczną notą do państw aljantów: Anglii, Francji, Włoch, Grecji, Jugosławii, Bułgarii, Rumunii i Egiptu, — przeciw ignorowaniu bolszewickiej Rosji w sprawie Bliskiego Wschodu i zagroził, że bolszewicka Rosja nie uzna żadnej decyzji, jaką przedstawiciele tych państw weźmą na konferencji w

TURCY ZGADZAJĄ SIĘ NA WARUNKI Z WYJĄTKIEM WSTRZYMANIA ARMII

Domagają się obecności Rosji na konferencji

WOJSKA TURECKIE ZAJĘŁY KLUCZOWE POZYCJE BROSIAŃSKIE DARDANELLI

KONSTANTYNOPOL, 26 września. — Przedstawiciel tymczasowego rządu tureckiego, Kemał Pasza zawiadomił dzisiaj, przedstawicieli aljantów w Konstantynopolu, że Turcy zgodzą się na przyjęcie wszystkich warunków aljantów w sprawie zawieszenia broni z wyjątkiem powstrzymania mania pochodzą armii tureckiej do Wschodniej Tracji.

Na potwierdzenie tego, od-

działu kawalerii tureckiej zajęły Eren-Reni, a także Kum Kale, ważny punkt strategiczny nad wybrzeżem Dardaneli, w celu przygotowania przewazy tureckiej do Wschodniej Tracji. Oprócz tego Turcja domaga się bezwarunkowego dopuszczenia Rosji do udziału konferencji Bliskiego Wschodu, która została wyznaczona na 2-go października w Mudanii, a następnie w Wenecji.

KEMAL PASZA ŻĄDA OD ALJANTÓW POZWOLENIA NA WPUSZCZENIE WOJSK DO TRACJI

ANGLIA SPRZECIWI SIĘ PRZEPRAWIE WOJSK TURECKICH PRZEZ DARDANELLE

Nie będzie protestować przewazy wojsk przez morze Czarne do portu Midji we Wschodniej Tracji

KONSTANTYNOPOL, 26 września. — Tymczasowy rząd turecki Kemał Mustafy Paszy, zażądał nieoficjalnie od aljantów pozwolenia na przeprowadzenie armii tureckiej przez cieśninę Dardaneli do Tracji Wschodniej, co nie przedstawiałyby większej trudności po pobudowaniu pontonów w największym miejscu Dardaneli, których szerokość nie przekracza 800 metrów szerokości.

Anglia jest stanowczo przeciwna przewazy wojsk tureckich przez Dardanelle, co uważa za

naruszenie strefy neutralnej. Anglia jednak nie będzie mieć przeciwko temu, jeżeli wojska tureckie zostaną przewalone „Małej Azji do Wschodniej Tracji przez Morze Czarne, z jednego z portów na południowym wybrzeżu morza Czarnego do Midji portu we Wschodniej Tracji.

Tymczasowy rząd turecki bez względu na sprzeciw Anglii dla przeprowadzenia wojsk tureckich przez Dardanelle, czyni przygotowania do opanowania przemożącą przewazy przez Dardanelle.

SULTAN ZNIENAWIDZONY PRZEZ KEMALA PASZĘ, PRAGNIE USTĄPIĆ Z TRONU

KONSTANTYNOPOL, 26 września. — Sultana tureckiego zrozumieli Kemał Mustafy Paszy, który stanął w opozycji do tronu. W kołach rządowych omawiana jest kwestia nastąpienia tronu. Największe szanse następują na tron sultana wojsk, posiadającego królewską koronę, księża Selim, oraz kawalerii w armii Kemał Paszy.

Turcy nie godzą się na aljantkie warunki zawieszenia broni

KONSTANTYNOPOL, 26-go. — Przedstawiciel tymczasowego rządu tureckiego Kemał Paszy — Hamid Bey, w wywiadzie z korespondentem „Zjedn. Prasy” oświadczył że Kemał Pasza nie może się zgodzić na aljantkie warunki zawieszenia broni

przewidując demilitaryzację terytorium Dardaneli i Wschodniej Tracji i wstrzymanie się wojsk tureckich od wszelkich ruchów wojskowych do czasu zwolnienia konferencji, ponieważ w tym czasie grecka wojska zrozumieli swoje rozbite armie a wojska aljantów i flota angielska otrzymała potrzebne posiłki do wysłania nowych krótkich wojennych przy rozpoczęciu konferencji pokojowej, która zostałaby umyślnie zerwana, aby nie wypełnić tych przyrzeczeń na które Anglia już się zgodziła.

Wojska bolszewickie walczą w pobliżu Władywostoku

WŁADYWOSTOK, 26 września. — W miejscowości Spank oddalonym około 100 mil na północ od Władywostoku przyszło do gwałtownej walki pomiędzy armią bolszewicką a wojskami tymczasowego rządu przeciwko zwickiego Merkutu. Obie strony posiadają wielką ilość wojakowych pocągów pancernych. Wojska japońskie według traktatu zawartego na konferencji ograniczenia zbrojeń w Władywostoku mają się wycofać z Władywostoku do 1 października.

Wybory na prezydenta Niemiec odwołano

BERLIN, 26 września. — Zapowiedziane na miesiąc wstąpienia w życie maju wybory na prezydenta Niemiec zostały odwołane prawdopodobnie do przyszłego wiosny.

Nowy Świat

OWNED and published daily and Sunday by the
NOWY ŚWIAT PUBLISHING CO., Inc.

MEMBER A. B. C.

DR. S. KULAKOWSKI President and Editor
M. F. WOJTYLA Vice President and Editor
M. F. WOJTYLA Vice President and Editor

Editorial and business correspondence to: „Nowy Świat”, Inc.
222 East 42nd St., New York, N. Y.

Subscription rates: (Outside of New York City)
One Year \$10.00
Six Months \$5.00
Three Months \$2.50

NEW YORK CITY
Annual \$12.00
Semi-annual \$6.00
Quarterly \$3.00

PRENUMERATA NA PRÓWIDNIĘ
Domowa \$4.00
Pocztowa \$5.00
Pocztowa \$6.00

PRENUMER. W NOWYM JORKU
Domowa \$4.00
Pocztowa \$5.00
Pocztowa \$6.00

MAIN OFFICE:
UNION SQUARE, NEW YORK, N. Y.
Telephone: STUYVESANT 5433.

BROOKLYN BRANCH:
556 Manhattan Avenue.

PHILADELPHIA BRANCH:
923 CHESTNUT ST. ROOM 402.

PAŃSTWO JIGGS

1.

Charakterem narodem nazywamy ustalony sposób życia większości członków narodu, sposób reagowania na różne podnieci, zachowanie się wobec codziennych zjawisk zarówno, jak i w chwilach przełomowych. W przyszłości, może nawet bliżej, jeśli postęp wiedzy naszej będzie posuwał się z dzisiejszą zawrotną wręcz szybkością, będziemy mogli określać charakter narodu danego przez szereg cech, wyrażających różne napięcia energii w różnych momentach życia, tak to dzisiaj robimy przy określaniu siły toku w różnych instalacjach elektrycznych. Dzisiaj zaś możemy i winniśmy przyswoić sobie materiał do tych badań, winniśmy obserwować te stałe, nieraz pozornie mało znaczące czynniki, wpływające na powstawanie pewnych stałych odruchów w danym narodzi. W narodach starych powstanie cech specjalnych, wyróżniających je od innych narodów, sięga daleko wstecz w historię i przeto trudno poddać je badaniu. A jednak należało przebudować studia historyczne na podstawie nowoczesnej wiedzy przyrodniczej, a wtedy można byłoby pojąć o wyodrębnieniu nauki polityki i wprowadzenie jej pomiędzy nauki ścisłe.

Narody nowe, jak np. amerykański naród, australijski, kanadyjski, nowozelandzki, utworzone z pierwiastków starych narodów kulturalnych skupionych w różnych proporcjach mieszanina w warunkach nowych zupełnie są daleko łatwiejsze przedmiotem badania. Każdy przynajmniej, a zwłaszcza każdy polak winien bacznie przyglądać się amerykańskiej mechanice życia i starać się zrozumieć, zamieścić grzymskie, jak owi król Walezjusz, co to przybywszy z Francji na tron polski nie mógł przystosować się do nowych warunków, jak to Faleński opisywał: „w żab go klucze kasza”

Zrazów się sroma, wegrzyna przestrza i tylko swoje cukrowane cmoka Winko, pływając językiem, jak sroka”.

Jedną z cech narodu amerykańskiego jest równy dobry humor, pogodny stosunek do świata, tak znakomicie streszczony w tytule przedśmiertnego dzieła wielkiego wychowawcy, przyrodnika Johna Borroughsa, „Accepting the Universe”, co się da po polsku wyrazić najbliżej do oryginału przez „zgodę na istnienie świata”. A jednak cecha ta jest stosunkiem nowym w Ameryce.

Pierwotni przybysze anglosas osiedli w Nowej Anglii byli fanatycami religijnymi, którzy uciekli przed przesładowanym religijnym do Ameryki. Biblia, pełna zwłaszcza w Starym Testamencie opisów pierwotnego okrucieństwa, naturalnego w pustyniach Azji Mniejszej, gdzie kształtował się charakter narodu pierwotnych Hebrajczyków, ciążyła jak zmosfera nad nudykami „Pięldżymów” purytańskich. Nierolencja, dyscyplina wąskich i krótkowzrostnych umysłów kieruje pierwszy mi krokami osadników angielskich Stary Świat panuje. W Nowym Świecie niepożądane. Ale przestrzenie olbrzymie, bogactwa przyrodzone nieskończone, możliwość dla każdego energetycznego człowieka stworzenia niezależnego życia pomimo i nawet wbrew wpływom środowiska, skąd wyszli, daje późniejszym pokoleniom osadników rozmach i siłę. Napływ zaś do Ameryki ludzi ras i wier innych wyraża tolerancję, cechę przez czas długi dominującą w Ameryce, aż do Wielkiej Wojny, która zaraziła Amerykanów cechami europejskimi, zwłaszcza pruskimi.

Obecnie odbywa się w Ameryce walka na wszystkich prawie polach życia społeczno między dwoma kierunkami: owy

„zgodą na istnienie świata”, o której wyżej pisaliśmy „dąsaniem się na świat” wstąpił degeneracji europejskiej, zwaśz za angielsko-niemiecko-rosyjskiej, adż francuski i polski pogląd na świat są bliższymi amerykańskiemu, jeno, jak w Polsce przez lata niewoli stłumionym i wypaczonym.

W kształtowaniu się amerykańskiego charakteru narodowego naszych czasów i w walce toczącej przeciw obcym wpływom odegrała i odgrywa wielką rolę karykaty. O niej to chcemy mówić.

Bronisław D. Kulakowski.

Z CHWILI

KOBIETA A WYBORY

Biskupi polscy w swojej odezwie wyborczej zwrócili się przede wszystkim do kobiet. Kobiety stanowią w Polsce większość ludności, a więc prawdopodobnie też większość uprawnionych do głosowania.

Kier w tym wypadku, jak zresztą i wielu innych, wyszukuje w pełni demokratyczne prawo wyborcze wprowadzone do Polski przez rząd Morawskiego, dla swoich celów anty-demokratycznych. Rząd godna uwagi, że reakcja prawo wyborcze niezapewiała jako byt demokratyczny, sama by go nigdy nie wprowadziła, ale gdy chodzi o korzyści to pełną garścią z tego prawa czerpie.

Kobiety w Polsce są dzisiaj jeszcze pod przemożnym wpływem kliru. Słuchają rozkazów świątobliwych nie męczni. Nie też dziwne, że biskupi tutaj nadzieję swe pokładają, rozkazując kobietom głosować na kandydatów prawicy pod groźbą wiecznego potępienia.

Z tego wypadkobito, że rząd Morawskiego z punktu widzenia lewicy też zrobił, dając kobietom równą prawa wyborczą. Powie ktoś, że dał półtora łotra w ręce reakcji.

Napozost tak to wygląda. W rzeczywistości jednak każda wielka reforma antydemokratyczna dała do postępu nie daje. Szczególnie taka reforma jak równość wyborcza pociąga dopiero za czas jakiś wydać podobne owoce. Trzeba lat wychowania politycznego i praktyki politycznej.

Alie lewica jednak w agitacji wyborczej, która się obecnie toczy w Polsce, twierdzi, że w przeciągu czterech lat dużo się zmieniło. I teraz książka wprowadząca całe masy dam od filantropii, dewotek i bigotek, każąc im głosować według swej woli i upodobania. Lecz nie będzie to tak się działo, jak w wyborach do pierwszego Sejmu, gdy kobieta polska posiadała naogół nie miała, co zrobić z głosem, który jej dało państwo, czyniąc ją pełną obywatelką do stanowienia praw i podjęcia obowiązków.

Nie odrzuć Kraków zbudowania — głosi przysłowie. Jeżeli niemi zmierzają radykalni co do wpływu kliru na kobiety w Polsce, to jednak te, co w ciągu lat ostatnich zostały daleko prawo przysposobione, że ilość kobiet głosujących na kandydatów lewicowych znacznie wzrosła.

Tak twierdzą przewódcy partii i stronnictw postępowych przed wyborami w Polsce.

NOVY PRZEMYSŁ

Przedstawiciele producentów filmowych amerykańskich niezbyt dawno byli niezmiernie zdziwieni, gdy znaleźli w Japonii i na Syberji obrazy, jednocześnie prawie wystawiane w teatrach z takimi samymi w Nowym Jorku.

Pierwszorzędne filmy takie jak np. „Way Down East” od dłuższego czasu pokazywane były w Tokio, gdy agenci amerykańscy sądzili, że japończycy o nich nie jeszcze nie widzą.

Po zbadaniu sytuacji, okazało się, że cały rynek azjatycki, afrykański i nawet południowo-amerykański, zasypany jest najwzajemniej obrabianymi amerykańskimi. Okazało się także, że pomyślnie w zdołnościach nowych przemysłów kradzieży filmów w rozmaity sposób w Ameryce, która natychmiast wysłano zagranicę.

Pracuje rok już agencja amerykańska tropiąca pomyślnych złodziei. Zdołała wyłapać pomniejszych, ale kierownicy sążki są poprostu nieuchwytni i filmy giną w dalszym ciągu.

Straty ponoszone w ten sposób przez producentów amerykańskich wynoszą miliony.

Zdarzały się np. takie wypadki, że obraz nie był jeszcze pokazywany w Stanach Zjednoczonych, a już go ogłaszano w Rio de Janeiro, w Tokio, Kantonie, Szanghaju lub Bombaju.

DUŻO SIĘ ZMIEŃILO...

Pod powyższym tytułem „Kurier Polski” komentuje wystąpienie p. Paderewskiego w Genewie, gdzie mistrz jak był pisałny wygłosił mowę na przyjęcie ambasadora Stanów Zjednoczonych, „Kurjer Polski”, traktując pobliżwie występ p. Paderewskiego, podkreśla fakt, że okres zakłócania w polityce polskiej dawno minął i że to momenty, które kiedyś wywoływały naiwne choć szczere wzruszenia, obecnie wydają się przetrzymanymi kłami kamienia glazowanego.

Polska spowinąwała dowodzi „Kurier” i nie da się obecnie wyobrazić, aby Polskę mógł reprezentować człowiek, który w sferach politycznych wywoływał „ciężkie uśmiechy nieprzyjemnego pobłażania”.

Ot interes parzyć kaze nazwisko p. Paderewskiego ratownicy i bronić, ale blask postaci zaginął bezpowrotnie.

Tak pisze „Kurier Polski” w swoim czasie sympatyczny raczej niż wróg mistrza.

A tymczasem Paderewski tego zdaje się jeszcze nie rozumie. Jednocześnie ogłaszając go zwolennicy w Warszawie na kandydata do prezydentury, a impresario Eagles koncert mistrza w New Yorku zapowiada.

Spoważniała Polska, a p. Paderewski pozostał tylko muzykiem-artystą.

CO SŁYCHAĆ W KOLONIACH POLSKICH?

Na sejmie najodstępnego Zjednoczenia w Filadelfii, pilnie strzeżonego przez grono poborczych kapitanów i liderów wydziałowych od zarazy wytworowej — okazało się, że i do tego zgodnego zespołu rzymsko-katolickiego zakrada się... opozycja!

I nie chodzi na tem. Opozycja jest tak silna, że wybrała na prezesa sejmiku buntownika przez usłudżoną tradycją pokorze i posłannictwa zwierzchnikom duchownym i świeckim.

Nie należy jednak przypuszczać, aby baranki brykady nieznoszone w różnych wieblach i wróżbom korni do jarzma. Fakt polskiej nie się opozycji w takiej postaci — suajdzie — daje jednak dużo do myślenia!

Cos się psuje w państwie reakcji! Cos się stanowią psuje.

Podobno zjazd zjednoczonych w Filadelfii miał bardzo przykre skutki dla grzeszników przekraczających 18-te przykazanie! Filadelfijscy bootleggerzy podnieśli bardzo ceny na „towarze” w sam dzień rozpoczęcia sejmiku.

I gadać tu bowiem, że Zjednoczenie to nie potęga! Potęga Potęga jest i basta! „Dziennik Chicagoski” dziwi się, że na stacji kolejowej, gdzie pociąg z delegatami zjednoczeniowymi stanął, był napis: „Roman Catholic Union” — Słowo „Polish” było wypuszczone.

I słusznie. Cóż Zjednoczenie, a osobliwie zjednoczeni organizm mają do czynienia z polskością? Brzydoko popisał się zarząd Domu Polskiego w Detroit, ponieważ odmówił łam na wiec pierwszego premiera Polski, wicemarszałka Morawskiego. „Rekord”, miejscowe pismo wydzielone tymczasem zarząd Domu Polskiego, że „sala była wynajęta”, gdy o nią kołatała delegacja socjalistów, zaś prawa kontraktu jeszcze w St. J. obywateli, więc nie można było od dach!

Gdyby jednak zarząd Domu Polskiego miał wolną, ale nie chciał też wyznać, to i tak postąpiłby dobrze — tłomaczyć „Rekordowi” pisarce, boć podług zamknięcia dla warcholichków występów i gadzinowych syków czerwonych dyabli!

A więc wychodzi aż dno z wotka. Dom Polski w Detroit istnieje dla wydziałowej kliki i basta! Wara korzystać ze stopowy grupom! Czy warto budować Domy Polskie w takich warunkach?

Na konsula Nowickiego dokonał „Dziennik Związkowy” na Pan Goński w Milwaukee, dnia 14c reakcyjny w piśmie „Sentinel” pocięli krytykę Morawskiego, pierwszego premiera, wychwalając równocześnie pod niebiosa drugiego premiera Polski Paderewskiego. A gdy porównamy obu tych ludzi, widzimy, że suma pożytecznej działalności Paderewskiego do Polski równa się zero, a Morawskiego zasługi przejdą w potomstwo.

JAK STANY ZJEDN. POMAGAJĄ POLSCE W WALCE Z CHOROBA

Warszawa. — Dnia 10 lipca 1922 r. pomiędzy Ministerstwem Zdrowia Publicznego z jednej strony a Fundacją Rockefellerowską z drugiej toczono zawartą umowę w 2-ech jednakowoż kierunkach: szpitalach, mogącej której Fundacja obowiązuje się zapewnić Ministerstwu Zdrowia Publicznego sumę nieprzekraczającą 212.500 złotych do lat w walcie Stanów Zjednoczonych. Suma ta ma być użyta dla zbudowania i całkowitego wewnętrzznego urządzenia Państwowej Szkoły Higieny w Warszawie, zgodnie z planami i szczegółowymi projektami już przedłożonymi przez Ministerstwo.

Na poczet powyższej sumy Fundacja zobowiązuje się co pewien czas, za pośrednictwem Międzynarodowego Urzędu Zdrowia, jako organu pomocniczego, powołanemu do życia, Ministerstwu Zdrowia Publicznego, wypłacać Ministerstwu z dnia 3 kwietnia b. r., a którego postanowienia w granicach jego kompetencji mają być obowiązujące i siłę wykonawczą, załącznik niezbędny dla wykonania projektu. Zobowiązania Fundacji w stosunku do Ministerstwa Zdrowia Publicznego go lub wspomnianego Komitetu, wypływającego z obecnej umowy, w żadnym razie nie mogą przewyższać sumy 212.500 złotych dolarów w walcie Stanów Zjednoczonych.

Termin, w ciągu którego zobowiązania ciążące będą na Fundacji, ograniczony jest do 5-cio letniego czasokresu od daty jego wygotowania.

Natomiast Ministerstwo, zgodnie z warunkami umowy, zobowiązuje się dostarczyć plac na terytorium Państwowego Zakładu Epidemiologicznego przetrzeźni 1700 m. kw., na którym stanąć ma budynek wspomnianej Szkoły; wartość placu oszacowano na sumę 16 milionów marek polskich.

Ministerstwo wyraża zgodę, aby Szkoła zawierała warsztaty mechaniczne, instalacje dla sprawozdań urządzeń sanitarnych i aparatów dezynfekcyjnych, pracownię fizyczne i chemiczne, muzeum medyczne, salę pogiębowej i społecznej, wykładowe, pracownię, lokale biurowe, oraz inne urządzenia potrzebne w związku z wymienionymi działami.

Ministerstwo wyraża zgodę na prowadzenie przez szkołę Higieny kursów dla lekarzy sanitarnych, zdefektowanych, opiekunek zdrowia oraz sekretarzy lekarzy sanitarnych. Ponadto Ministerstwo zobowiązuje się dostarczyć koniecznych funduszy dla należytego utrzymania i prowadzenia Szkoły oraz uregulowania wewnętrznej organizacji Szkoły specjalną uchwałą Rady Ministrów. Umowę powyższą podpisał w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej Minister Zdrowia Publicznego dr W. Chodźko, a w imieniu Fundacji Rockefellerowskiej prezes tejże — George E. Vincent.

Odpowiedzi Redakcji

Czytelnikowi J. G. z Danielson, Conn. — Nie, do kompanii, której cyrkularz nadesłałś, nie ob. do redakcji „Nowego Świata” — zaufania nie mamy. Za dużo obiecuje.

Czytelnikowi J. K. z Bridgeport, Conn. — Korporacja zgłoszona jest do bankructwa, ale niewiadomo, czy akcjonariuszom co się zostanie.

Czytelnikowi z Passaic, N. J. — Trzeba napisać po metrykę tam, gdzie dziecko było chrzczane, lub zapisać w księgach, a otrzymać ją sz. ob. bez żadnych trudności.

Czytelnikowi J. B. — Nie zrozumieć się, co korespondent. Nie było w niej żadnej intencji wyśmiewania się z „galicków”, a jedynie porównanie i wdug nas zupełnie szluzne. Autor tej korespondencji sam pochodzi z Małopolski. Przecież chyba nie chce zaprzeczać, że robotnik ruski w Galicji przed kilkunastu laty prawie wcale nie był zorganizowany i życie miało marne. W tym zabiorze rosyjskim warunki były budaj, że gorzej.

O co więc Wam chodzi w danym wypadku, tego doprawdy nie wiemy.

S. DE VITA

DOM BANKOWY

Pod kontrolą Stanu New York.

2101 First Ave. New York.

GWARANTUJEMY

1000 Pol. Mk. za 12½c.

8000 Pol. Marek za \$1.00.

1000 Cz. \$1. Kor. \$31.20.

Najtaniej Marki Polskie

Nie okładaj na jutro; natychmiast kup i przedświadc.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Wszystkie marki polskie.

Najlepsze Papierosy

French Line

19 State Street

New York, N. Y.

19 State Street

New York, N. Y.

19 State Street

New York, N. Y.

19 State Street

New York, N. Y.

19 State Street

New York, N. Y.

19 State Street

New York, N. Y.

19 State Street

New York, N. Y.

19 State Street

New York, N. Y.

19 State Street

New York, N. Y.

19 State Street

New York, N. Y.

19 State Street

New York, N. Y.

19 State Street

New York, N. Y.

19 State Street

New York, N. Y.

19 State Street

New York, N. Y.

19 State Street

New York, N. Y.

19 State Street

New York, N. Y.

19 State Street

New York, N. Y.

19 State Street

New York, N. Y.

19 State Street

New York, N. Y.

19 State Street

New York, N. Y.

19 State Street

New York, N. Y.

19 State Street

